Bidrag till kännedom om fjärilsfaunan inom Muddus nationalpark.

Av

KARL-JOHAN HEQVIST.

Muddusområdet, som år 1942 enligt riksdagsbeslut blev avsatt till nationalpark, omfattar 50 000 ha inom Gällivare och Jokkmokks socknar. Området, som ligger till större delen omkring 400 m ö. h., är topografiskt rätt plant med några spridda uppskjutande toppar, av vilka Stubba och Vuosmavare nå en höjd av 650 m. Halva arealen är skogbevuxen, ca 40 % utgöras av myrar och resten av andra impediment, såsom sjöar och kalfjäll. Fördelningen mellan trädslagen i dessa skogar är i stort sett följande: i de södra delarna överväger tallen, medan granen är den förhärskande i de centrala och västra delarna. I kanterna av myrarna förekomma bälten av ibland svårframkomliga sumpskogar av gran och björk med undervegetation av vide. Floran i övrigt är rätt ensartad. På myrarna förekomma olika Carex-arter, hjortron, ljungväxter m. m.; i sumpskogarna dominera vattenklöver, kråkklöver, skogsfräken, med inslag av »rariteter» såsom lappsmörblomman, *Ranunculus lapponicus*, myrbräckan, *Saxifraga Hirculus*, och odonvide, *Salix myrtilloides*. Längs bäckarna frodas en kraftig örtvegetation av t. ex. smörbollar, *Trollius europeus*, älggräs, *Filipendula ulmaria*, brudborste, *Cirsium heterophyllum*.

Närmare uppgifter om Muddusområdets natur lämna E. Wibeck (Kring Muddussjön och Muddusälven, Sveriges Natur 1927), H. Sjörs (Myrarna i Muddus, Sveriges Natur 1946) och T. Arnborg (Skogarna i Muddus nationalpark, Norrlands Skogsvårdsförbunds tidskrift III 1945).

De nedan anförda fjärilsarterna insamlades under juli månad 1946 inom ett begränsat område (se karta) i samband med vissa skogsentomologiska undersökningar.

En del arter ha granskats av dr F. Nordström, till vilken jag ber att få framföra ett hjärtligt tack.

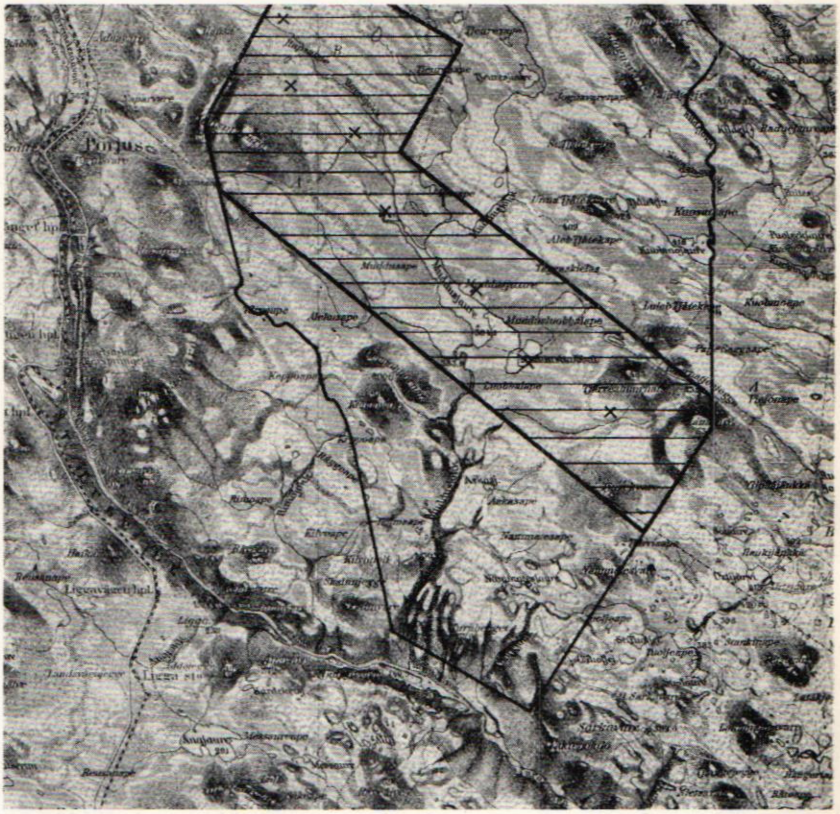

Fig. 1. Karta över södra delen av Muddus nationalpark med det undersökta området streckat. Kors utmärka tältplatser.

Colias palaeno L. första sedda ex. (♀) vid Hapsajokk 9/7, sedan vid Muddusjaure 15/7. Rätt sällsynt.

Clossiana aphirape Hb. f. loc. *ossianus* Hbst. Hapsaape 29/6. Närmar sig f. typ i färg. — *Clossiana euphrosyne* L. f. loc. *lapponica* Esp. Hapsaape 29/6, St. Vuosmavare 2/7 och Lilla Vuosmavare 3/7. Exemplaren med kraftiga teckningar, två ex. avveko något från de övriga. Ena ex. med ovan mörkpudrade framvingar, andra ex. med bakvingarna under, mörka. — *Clossiana frigga* Thnbg. Vid Vuosmavare 4/7.

Erebia pandrose Bkh. f. loc. lappona Thnbg. Stora Vuosmavare (kalfjäll) 3/7. — *Erebia disa* Thnbg. på myr vid foten av Lilla Vuosmavare 4/7.

Oeneis jutta Hb. myr vid Vuosmavare 3/7 och 4/7, sista ex. sågs den 13/7. — *Oeneis norna* Thnbg. Hapsaape 30/6, vid Vuosmavare, 2/7 och 4/7, sista ex. sågs 13/7. 3/7 ett ex. sugande på Andromeda polifolia.

Coenonympha tiphon Rott. f. loc. *isis* Thnbg. Muddusape, 10/7 och 13/7, Muddusloubbalape 23/7. Flögo på myr av starrtyp, några togos flygande över områden med nästan oframkomliga Betula nanasnår. Flera av de infångade

exemplaren närma sig f. loc. *Orstadii* Whlgr. — *Coenonympha tiphon* Rott. f. loc. *Orstadii* Whlgr. Muddusape 12/7. Denna lokalform är ny för Lu. Lpm.

Polyommatus idas L. f. loc. *lapponicus* Gerh. Mudduskojan 10/7. — *Polyommatus optilete* Kn. f. loc. *cyparissus* Hb. Hapsajokk 9/7.

Cyclopides palaemon Pall. Hapsaape 29/6, vid Vuosmavare 2/7 och 3/7, Muddusjaure (ödetorp) 15/7 och Muddusape 16/7. Samtliga ex. med kraftiga teckningar, mörka. Flögo på myrar av starrtyp, rätt vanlig.

Hesperia centaureae Rbr. Hapsaape 29/6, vid Vuosmavare 2/7, Muddusape 4/7 och 9/7, ej ovanlig på myrar.

Eriogaster arbusculae Frr. vid Muddusjaurs södra ända, 18/7. En larvkoloni på en Betula nana-buske.

Drepana lacertinaria L. vid Hapsaape 30/6.

Rhyacia alpicola Zett. f. loc. *hyperborea* Zett. Muddusjaure 16/7, i sumpskog.

Aplectoides speciosa Hb. f. loc. *arctica* Zett. Muddusape 12/7, vid Taggaskielas 17/7. Båda ex., som togos på åsar med björk och enstaka granar, äro rätt mörka och närma sig ab. *obscurus* Frey.

Anomogyna mevesi Aur. vid Vuosmavare 1/7. Exemplaret (♀) togs i sumpskog, sittande under en barkflaga på en Tetropium-angripen gran (C.-F. Lundewall). Vingbredden är 43 mm och teckningen överensstämmer med fig. å plansch i Sv. Fj., grundfärg dock mörkt blågrå.

Arten beskrevs av Aurivillius efter två ex., som tagits i Jtl. Enafors av Rudolphi år 1886 den 27 juli och 1888 den 15 juli. Ny för Lu. Lpm.

Polia glauca Hb. Hapsaape 30/6.

Sympistis melaleuca Thnbg. Hapsaape 29/6, 30/6, vid Vuosmavare 2/7, 3/7, 4/7 och vid Muddusjaure 13/7 och 14/7. Mycket vanlig på torra ställen (tallhed). — *Sympistis funebris* Hb. Hapsaape 29/6, 30/6, vid Vuosmavare 2/7, 3/7 och 4/7, vid Muddusjaure 13/7, 14/7. Liksom S. *melaleuca* mycket vanlig på soliga ställen av hedtyp.

Phytometra gamma L. vid Muddusjaur 13/7.

Jodis putata L. Hapsaape 29/6.

Cosymbia albipunctata Hufn. vid Vuosmavare 2/7.

Carsia sororiata Hb. Muddusloubbal 25/7.

Lygris prunata L. f. loc. *arctica* Strd. Muddusloubbal 25/7.

Cidaria munitata Hb. f. loc. *arcticaria* Germ. Muddusloubbal 19/7. — *Cidaria annotinata* Zett. Hapsaape 30/6, exemplaren kunna föras till ab. *decrepitata* Zett. och ab. *fuscolimbata* Nordström. — *Cidaria abrasaria* H.-S. vid Muddusjaur 13/7. — *Cidaria hastata* L. vid Vuosmavare 3/7. — *Cidaria subhastata* Nolck. f. loc. *moestata* Nolck. Hapsaape 30/6, vid Vuosmavare 3/7.

Eupithecia satyrata Hb. f. loc. *subatrata* Stgr. vid Vuosmavare 2/7.

Lomaspilis marginata L. ab (? f. loc.) *nigrofasciata* Schöyen. vid Vuosmavare 2/7.

Semiothisa fulvaria Vill. vid Muddusjaur 13/7, tvärlinjerna nästan försvunna.

Gnophos sordaria Thnbg. Hapsaape 29/6 och 30/6. Rätt vanlig. En del ex. kunna föras till ab. *distinctaria* Strd.

Ematurga atomaria L. f. loc. *obsoletaria* Zett. på Vuosmavare (kalfjäll) 3/7.

Phragmatobia fuliginosa L. f. loc. *borealis* Stgr. vid Vuosmavare 2/7. Ex. med gråpudrade framvingar.

Cossus cossus L. Larv iakttagen vid Muddusjaur 11/7.

Hepiolus fusconebulosus Deg. Muddusloubbal 18/7.